

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 19.

Brasiovu 1. Octombre 1877.

Anulu X.

Sumariu: Procesu verbale. (Fine.) — Raportulu gen. alu comit. despre activitatea asoc. trans. pre 1876/7. — Epistole de ale repausatoru. (Urmare.) — Idei fugitive despre industri'a de casa si industri'a mica. — Publicarea baniloru incursu.

Procesu verbale

susceptu in adunarea gener. XVI. a asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta la 5., 6. si 7. Aug. st. n. 1877 in Blasiu sub presidiulu dlui Iacobi Bolog'a, presedintele asociatiunei.

(Fine.)

Siedinti'a III. din 7. Augustu 1877.

XLIII. Presedintele deschidendu siedinti'a la 9 óre a. m. pune la ordine inainte de tóte desemnarea locului si tempului pentru tienerea adunarei gen. venitórie. Ce se tiene de locu, comunica adunarei, cá din partea fratiloru romani din Simleulu Silvaniei sosira la comitetu in 2 rénduri invitari: un'a dela mai multi fruntasi din opidulu nómitu, alt'a dela comitetulu despartimentulu de acolo; cá adeca adunarea generale a asoc. pre anulu venitoriu se se tiena in Simleu; asemenea si dela inteligenti'a romana din Sighisiór'a sosi un'a telegrama (v. Nr. IX. alu proc. verb. sied. II.), prin care adunarea gener. este invitata pre anulu venitoriu acolo. Dupa ce pledeza mai multi inisi pentru Simleu, la propunerea m. G. Baritiu:

Adunarea gen. respicandu-si multiamit'a pentru iubirea fratiésca si zelulu manifestatu prin acele invitatiuni, statoresce Simleulu Silvaniei de locu pentru tienerea adunarei gen. venitórie; dorindu totu unadata sinceru, cá preste 2 ani adunarea asociat. se se póta tiené la Sighisiór'a si cá déca ar fi possibile cu acea ocaziune Sighisioreni se faca pregatirea necesaria pentru instituirea unei espusetiuni de diferite obiecte produse de romani. Incatu pentru tempu, se desemna duminéc'a antaia dupa 1. Aug. st. n. 1878.

XLIV. Presidiulu in sensulu regulamentulu pentru sectiunile scientifice dejá acceptatu (v. Nr. XXII. proc. verb. sied. II.) pune la ordine alegerea presidiutiloru de sectiuni, la care se se póta inscrie numai-decátu doritorii dintre membrii de facia. De unde pentru cá membrii se se póta intielege asupra persóneloru suspende siedinti'a pre $\frac{1}{4}$ óra.

Continuanduse siedinti'a: Adunarea gener. alege prin aclamatiune: a) presedinte la sectiunea filologica pre dn. prepositu alu capitululu metropolitanu gr. cat. din Blasiu, Tim. Cipariu; b) presedinte la

sectiunea istorica pre dn. redact. G. Baritiu; c) presedinte la sectiunea pentru scientiele naturali pre dn. med. dr. Paulu Vasiciu. La finea acestoru trei alegeri mai multi membrii se si inscriu in aci alat, consp. R) cá membrii activi: a) in sect. istorica m. dr. I. Hodosiu, m. I. Antonelli si m. G. Baritiu; b) in sect. filologica m. dr. G. Silasi si I. M. Moldovanu; c) in sect. scient. naturali m. Al. Bohatielu, m. Anan. Trombitiasiu, m. Stefanu Popu, m. dr. Nic. Stoia, m. dr. A. P. Alessi si m. I. Marculetiu.

XLV. Dupa acestea presedintele Iac. Bolog'a memorandu, cá trieniulu de functiunare a comitetulu actualu cu adunarea gen. de facia a espiratu, multiamesce in termini caldurosi membriloru din comitetu pentru acuratatea si diligentia, ce au documentatu in ducerea oficialoru, si pentru zelulu si diligentia, ce i-a aratatu totu déuna in conducerea afaceriloru asociat. in speciale relevandu neobosinti'a secret. I., Georgie Baritiu, intru a ridicá din ce in ce valórea literaria a tóiei asociatiunei, cumu si prea laudabilele sacrificia de labore si multele fatigia ale vicepresedintelui I. V. Rusu, carele in acést'a positiune a sa nu-si pregeta a porta de mai multe lune si sarcinile secretariulu II. cu aceea abnegatiune, cu care le portase unu síru de ani inainte de aceea; si pre urma provoca adunarea gen. se aléga noulu comit. si pre oficialii asoc., rugandu pre membrii adunarei, ca intru acést'a opera momentósa pentru asiedimentulu nostru se nu se lasé a fi condusi de alta, decâtu singuru de binele asociat.; dreptu aceea domnii membrii se fia buni, a'si concentrá voturile in persóne cunoscute de cele mai addicte intereseloru asociatiunei.

M. A. Trombitiasiu luandu cuventulu, multiamesce in numele adunarei gen. presedintelui si comitetulu repasitu in terminii celi mai frumosi pentru intielépt'a, desinteresat'a, si energiós'a conducere a destineloru asoc. in acesti 3 ani; dupa care spre scopulu cointielegerei siedinti'a se suspende pre $\frac{1}{2}$ óra.

Reapunanduse firulu siedintieloru, m. G. Baritiu propune, cá mai antaia se se aléga presedintele si v. presedintele.

Adunarea gen. aderéza, si la propunerea m. A. Bohatielu proclama in unanimitate si intre sgomotóse

vivate de presiedinte alu asoc. pre dn. prepositu alu capitulului metropolitanu din Blasiu, Tim. Cipariu; ér de v. presiedinte pre dn. consiliariu aulicu pens. Iac. Bolog'a.

XLVI. Noulu v. presiedinte esprime adunarei multiamita pentru increderea aratata adaugându, că ar fi doritu se se concreda altui barbatu acestu postu; cu tóte aceste fiendu densulu dedatu a respectá vointi'a unanimá a membriloru, se supune.

Adunarea gen. aplaudé dia dechiaratiunea acésta cu insufletite vivate.

XLVII. Dupa aceea la propunerea lui A. Bohatielu se esmite din sinulu adunarei una deputatiune in persónele membriloru A. Bohatielu, I. Fekete Negrutiu, V. Romanu, P. Dunc'a si A. Trombitiasiu, cá mergündu impreuna cu alti membrii, cari dorescu a insoçi numit'a deputatiune se comunice dlui prepositu alu capitulului metropolitanu alegerea prin aclamatiune si se-lu invite la adunare.

Intr'aceea reluanduse firulu lucrariloru, ce mai era de pertractatu, presidiulu pune la ordine alegerea oficialiloru si a comitetului, rugandu inca una-data pre alegatori, se-si intrunésca voturile in persóne prevédute cu capacitatea si energi'a de a lucrá intru inaintarea acestui asiedimentu culturale. Pentru aceea, cá membrii se se póta cointielege asupra persóneloru alegünde, suspende siedinti'a pre 1/2 óra. Dupa una diumetate de óra continuanduse siedinti'a si acceptanduse scrutiniulu cá forma de alegere, presidiulu recerca pre membrii indreptatiti la alegere se voteze de una-data atátu pentru oficialii asociat. cátu si pentru membrii ordinari si suplenti ai comitetului, punendu-si fia-care siedul'a sa in urn'a de pre més'a presidiale.

Terminandu se punerea sieduleloru, presiedintele controlatu de I. Antoneli si C. Stezariu le numera si se gasescu 49, pre candu alegatori suntu 48, de aceea consulta adunarea, cá voiesce se accepte acésta alegere, ori se faca alta, anulandu pre cea dintaiu pentru diferinti'a de unu votu. Cautandu-se cu deamenuntulu siedulele si constatandu-se, cá intr'o siedula erá vèrita alta totu de acelu cuprinsu si cu aceea scrisória, fiendu afóra de aceea si defectuóse ambe siedulele:

Adunarea decide delaturarea acelu doue siedule.

XLVIII. Danduse asia dar lectiune sieduleloru, respective voturiloru admise iu numeru de 47.

Adunarea aplauda a) cá secretariu primariu pre m. G. Baritiu (cu 46 vot.), cá secret. II. pre dr. Ios. Hodosiu (23 vot.), ca cassariu pre C. Stezariu (45), cá controloru pre Eug. Brote (22) si cá bibliotecariu pre Petru Petrescu (41 vot.); b) ér cá membrii ordinari in comit. pre P. Dunc'a (47 vot.), pre Dav. Ursu (46 v.), pre I. V. Rusu (46 v.), pre Iosifu St. Siulutiu (46 v.), pre Harsianu (46 v.), pre I. Popescu (44 v.), pre El. Macelariu (44 v.), pre dr. Ilar. Puscariu (36 v.), pre A. Lazaru (35 v.), pre dr. Ioane Mesiota (33 v.), pre dr. Borcea (27 v.) si pre Ioane

Preda (22 v.); si in fine cá membrii suplenti de comitetu pre Moise Boieriu (45 v.), pre Dem. Comsia (36 v.), pre dr. D. P. Barceanu (44 v.), pre G. Brațeanu (42 v.), pre Ioane Droc (33 v.) si pre Bas. Petri (33 v.).

XLIX. Candu erá la fine publicarea scrutiniului, nou alesulu presiedinte alu asociat., prepositulu Tim. Cipariu comitatu de deputatiunea esmisa, la care din libera volia se asociara mai multi membrii (v. proc. verb. sess. III. Nr. XLVII.) vine in adunare intre cele mai viue manifestari si aclamatiuni de bucuria. Presiedintele adunarei 'lu saluta cu o cuventare bine simtita, descriendu'i meritele cele multe, si espunendu'i victoriele raportate in lupte literarie. La care respondiendu nou chiamatulu presiedinte, multiamesce in expresiuni alese adunarei pentru increderea cea mare, multiamesce presiedintelui Iacobu Bolog'a pentru fatigiale sale, puse de atáta tempu in conducerea asociat., dechiarandu, cá nu se oppune vointiei generali a adunarei si suscepe sarcin'a si in acésta etate inaintata, sperandu in ajutoriulu v. presiedintelui; comitetului si aloru-alalti oficiali si membrii ai asociat., rogandu in fine pre toti se aiba inaintea ochiloru totu-déun'a acésta institutiune mantuitória. Ér recunoscienti'a si iubirea sa si-o manifesta prin donarea unui lotu de statu in valóre de 500 fl. v. a. (seria 1001 Nr. de castigu 16 din 15. Martiu 1860) dispunendu, cá acésta se stea sub administrarea asociat., ér venitulu anuale (couponii) si celu eventuale alu sortirei se se impartia egalmente intre fondulu academiei romane de drepturi si intre fondulu teatrului romanu.

Adunarea primesce acestu ofertu cu cea mai viua expresiune de multiamita.

L. Intre aceea m. I. Hodosiu propune cá donatiunea acésta se póte numele de „fundatiunea Timoteu Cipariana.“ Reflectandu inse presied. Iacobu Bolog'a, cá spre acést'a se receru litere fundationali:

Propunerea lui I. Hodosiu nu se accepta.

LI. Presidiulu invita adunarea se aléga una comisiune de 5 membrii pentru verificarea proceselor verbali ale sesiuniloru II. si III.

Se alegu membrii I. Fekete Negrutiu, Antonelli, El. Vlass'a, dr. Nic. Stoi'a si St. Popu.

LII. Dupa aceste presiedintele inchide siedintiele multiamindu Blasieniloru pentru aratá'a amóre si buna primire, asemenea multiamindu comitetului arangiatoriu, individiloru, cari se facura membrii asociat.; membriloru si participantiloru, cari prin presentarea loru au documentatu, cá se intereséza de sustienerea si prosperarea acestei asociatiuni.

In fine I. M. Moldovanu in numele adunarei multiamesce dlui Iacobu Bologa pentru conducerea cea plina de tactu si pentru sacrificiale aduse in favórea asociatiunei chiaru cu ocasiunea acestei adunari, in care a urmatu esemplele de devotamentu ale barbatiloru mari din vechime; asemenea multiamesce membriloru din comitetu pen-

tru armonic'a conlucrare cu capulu comitetului, si in fine toturoru membriloru, cari din departare au alergatu la acést'a adunare, rogandu'i cá se duca la ai sei salutarile cele mai cordiali din partea Blasiului.

Cu aceste siedinti'a si adunarea generale se incheia.

D. C. M. S.

Presedintele
Iac. Bolog'a mp.

Notarii adun. gen.:
Dr. Greg. Silasi mp.
Dr. A. P. Alessi mp.
Dr. Ioane Ratiu mp.

Cetinduse procesulu verbale alu siedintiei II. si III. se dechiara verificatu.

Blasiu, 10. Augustu st. n. 1877.

Elia Vlassa mp.
canonicu metropolitanu.
Ioane Antonelli mp.
canonicu metropolitanu.
Ioane Fekete mp.
canonicu.
Dr. Nicolau Stoï'a mp.
Stefanu Popu mp.

Nr. 219—1877.

RAPORTULU

generale alu comitetului despre activitatea asoc. trans. pre 1876/7.

Onorabila adunare generale!

I.

Conformu Şlui 32 lit. g) din statute, comitetulu si-tiene de datoría a raportá onorabilei adunari gen. despre activitatea asociatiunei trans. pre restempulu dela adunarea gen. tienuta la Sibiiu in 10—12. Aug. 1876 pana la adunarea gen. presente.

Comitetulu in decursulu anului espiratu 1876/7 a tienutu 13 siedintie, din care 9 ordinare, ér 4 estraordinare, si pre langa alte afaceri asia numite curente, s'a ocupatu cu urmatóriele lucrari:

Conformu conclusiunei luate in adunarea gen. trecuta sub Nr. XXVII. comitetulu a facutu dispu-setiunile necesarie pentru impartirea stipendialoru si ajutorialoru asociatiunei preliminate de numit'a adunare gen. pre 1876/7. Aceste, cá si pana acumu, se conferira pre cale concursuale, observanduse si cu acea ocasiune principiulu adoptatu, cá aceli teneri, carii in anulu scol. precedente s'au bucuratu de vre-unu stipendiu din partea asociatiunei, se se lasa si pre an. scol. 1876/7 in usuarea avutelu stipendia, déca acelia, satisfacundu conditiuniloru recerute, le-a meritatu prin progresulu doveditu in studia si prin pórtarea morale.

Astfelu pre an. scol. 1876/7 se lasara in usuarea avutelu stipendia urmatorii teneri:

a) Vas. Popu, scol. in a VI. cl. gimn. la Clusiu

cu stipendiu 60 fl. din fundatiunea fostulu comitatu alu Dobacei.

b) Emiliu Viciu, scol. in a III. clase gimn. la Muresiu-Osiorheiu cu stipendiu de 60 fl. din fundatiunea Nic. Marinoviciu sen.

c) Alesandru Gaia, ascultatoriu de preparandia in an. III. la Blasiu cu stipendiu de 60 fl.

d) Ioanu Mog'a, ascultatoriu de agronomia in Mediasiu cu stipendiu de 60 fl.

Pre cale concursuale se prevediura cu stipendia pre an. scol. 1876/7 urmatorii concurenti:

a) Lui Georgie Strimbu din Brasiovu, ascultatoriu la academi'a comerciale, i s'a conferitu unu stipendiu de 300 fl.

b) Lui Vas. Chr. Stinghe si Aur. Vict. Bours'a, ambii scolari in a III. clasa comerciale in Brasiovu, li-s'a conferitu la fia-care stipendiu de câte 70 fl.

c) Lui Octav. Aur. Bunea, scol. in a III. clasa reale in Brasiovu, si lui Aur. Popescu, scol. in a II. clasa la scól'a reale de statu din Dev'a, li-s'a conferitu la fia-care stipendiu de câte 70 fl.

d) Lui Nic. Pana, ascultatoriu de pedagogia in an. II. in Sibiiu i-s'a conferitu stipendiu de 60 fl.

e) Doue premia de câte 20 fl. preliminate pentru aceli invetiatori, carii s'au distinsu in pomologia si instructiunea practica a pomarituini, s'a conferitu lui Iosifu Morariu, invetiatoriu la scól'a gr. or. din Feldiór'a, si lui Nic. T. Popu, invetiat. adiunctu la scól'a granitiarésca din Ohab'a.

f) Sum'a de 400 fl. preliminata de adunarea gen. pentru ajutorarea scóleloru romane, s'a impartitu astfelu, cà 200 fl. v. a. s'au pusu la dispu-setiunea ven. consistoriu archidiececanu gr. or. din Sibiiu, ér câte 100 fl. s'au pusu la dispu-setiunea ven. consist. metrop. din Blasiu si a ven. consistoriu diecesanu din Gherl'a, spre a se distribui spre scopulu susu-indigitatu.

g) Din suma de 400 fl. preliminata de adun. gen. si destinata pentru ajutorarea sodaliloru de meseria cualificati de a se face maiestrii, cumu si pentru invetiaceii de meseria, s'au creatu 6 ajutória de câte 25 fl. pentru sodali de meseria si 20 ajutória de câte 12 fl. 50 cr. pentru invetiaceii de meseria.

Acele ajutória s'au impartitu sodaliloru si invetiaceiloru specificati in consemnarea aci A) alaturata.

Astfelu asociatiunea nóstra si pre anulu dejá espiratu a sacrificatu in interesulu promovarei culturei si industriei romane din midiulócele sale sum'a de 1720 fl. (Siedinti'a comit. din 19. Sept. 1876 si din 19. Nov. 1876.)

Se observa cu ast'a ocasiune, cà ajutoriulu de 20 fl. din fundatiunea Emihu Basiot'a Motiu Dembulu, nu s'a potutu conferi pre an. scol. 1876/7 din cauza cà nu s'au aflu concurenti, carii se intrunésca conditiunile prevediute in actulu fundationale respectivu; acele conditiuni suntu, cà concurentii la atare ajutoriu adeca se fia nascuti din muntii apuseni ori din fostulu districtu alu Naseudului, cumu si se aiba

calculi de eminentia. Ajutoriu amentitu deci, cu cointelegerea respectivului fundatore s'a capitalisatu pre anulu espiratu.

Asemene din lips'a de concurenti nu s'a potutu impartí nici alu douilea ajutoriu de 60 fl. preliminatu de adunarea gen. pentru unu elevu dela vreo scóla agronomica din patria.

In nexu cu conclusiunea adun. gen. de sub Nr. prot. XXXI. comitetulu vine a raportá, cumu-cá nu s'a aflu motivatu, a luá dispusetiuni pentru tiparirea opului: „Viti'a cultivata,“ sub firm'a si pre spe-sele asociatiunei, intre altele si din caus'a defecteloru amentite si in desbaterile adun. gen. trecute, se va pastrá inse de-ocamdata cá materialu in archivulu asociatiunei. (Sied. comit. din 30. Iuliu 1877.)

In conformitate cu conclusiunea adunarei gen. trecute de sub Nr. prot. XXXV. prin avocatulu asociatiunei Mateiu Nicol'a s'au factu pasii de lipsa pentru asecurarea legateloru Telechiane.

Acele legate, dupa tenórea testamentului respectivu, constau din un'a casa in Abrudu Nr. 52, din o parte de baia dela „Poiana“ in Chirnicu si din un'a diumetate parte de baia din Chirnicelu la „Catielu,“ si suntu destinate cá fundatiune pentru crescerea unui teneru din muntii apuseni. Aceste legate inse au se devina in proprietatea si sub administrarea asociatiunei, numai dupa mórtea veduvei testatórelui respectivu. (Sied. comit. din 14. Nov. 1876 § 1876 si 30. Ian. 1877 § 3.)

Conformu conclusiunei adunarei gen. trecute de sub Nr. prot. XLI, s'au emisu pre calea despartimenteloru cercuale ale asociatiunei, parte si prin collectorii si deadreptulu provocari tiparite cátra toti membrii ordinari aflatori in restantia cu tacsele anuali, recercanduse, cá séu se solvésca tacsele restante, indigitate in provocarea respectiva, séu se se dechiare in scrisu, déca voru a mai remané membrii ai asociatiunei? séu ba?

Atari provocari s'au emisu in numeru de 1315, va se dica cátra toti membrii aflatori in restantia, din care unii restéza pre mai multi ani.

Pana acumu s'au primitu dechiaratiuni numai dela 267 membrii, prin urmare n'au respunsu inca 1038 membrii. Comitétulu inse si-va tiené de datoría, a urgentá de nou dechiaratiunile membriloru restantieri, si apoi in interesulu evidentiei recerute si-va compune unu conspectu generalu despre toti membrii esiti din sinulu acestei asociatiuni. (Sied. comit. din 10. Oct. 1876 § 164, 27. Dec. 1876 § 193 si din 30. Iuliu 1877.)

Conclusiunea adun. gen. de sub Nr. prot. XLII, relativa la imbunatatirea sortiei scóleloru romane mesere, si-a aflu consideratiunea, in cátu a permisu midiulócele asociatiunei prin aceea, cá in proiectulu de bugetu alu comitetului pre an. 1877/8 s'a prevediutu o suma mai considerabila pentru ajutorarea scóleloru mesere, cumu si premia pentru invetiatorii, carii demustra progrese invederate in ramurile culturai.

In interesulu realisarei conclusiunei adun. gen. de sub Nr. prot. XLIII. comitetulu in proiectulu seu de bugetu pre an. 1877/8 a votatu unu ajutoriu anuale de 100 fl. pentru infientiarea unei scóle de fetitie in Campeni, care ajutoriu propu:e a se votá din partea adunarei gen. pana atunci, pana candu voru permite midiulócele materialu ale asociatiunei si pana candu amentit'a scóla va fi in stare a se sus-tiené ea insa'si din midiulócele proprie. (Sied. din 27. Iuliu 1877 si 30. Iuliu 1877. Actele respective se alatura sub B).

Pre bas'a conclusiunei luate in adun. gen. sub Nr. prot. LI. comitetulu a luatu la pertractare proiectulu elaboratu la comisiunea esmisa din partea numitei adunari, relativu la modificarea regulamentulu asociatiunei din 1869, vine deci a supune apretiarei onor. adunari gen. atátu proiectulu amentitei comisiuni, cátu si parerea, respective propunerea sa motivata, cu privire la obiectulu cestiunatu. Actele resp. se alatura sub C). (Sied. din 31. Iuliu 1877.)

Pentru efectuarea conclusiunei adun. gen. de sub Nr. prot. LII. relativa la infientiarea sectiuniloru scientifice, comitetulu a elaboratu unu regulamentu, carele asemene vine a'lu presentá onor. adunari gen. spre discusiune respective aprobare. (Sied. comit. din 21. si 22. Iuniu 1877 lit. D.)

Conformu conclusiunei adun. gen. de sub Nr. prot. XL. s'au emisu noue provocari pentru infientiarea despartimenteloru cercuali ale asociatiunei in Zarandu, Siomcut'a mare, Naseudu, Bistriti'a si Mediasiu. Dar nici aceste provocari, cá si repetitele provocari din anii trecuti 1874, 1875 si 1876, nu avura resultatu. (Sied. comit. din 10. Oct. 1876 § 164.)

Pan' acum esista preste totu 18 despartimente cercuali ale asociatiunei si anume: in Brasiovu, Fagarasiu, Sibiiu, Sabesiu, Dev'a, Abrudu, Alb'a Iul'i'a, Clusiu, Simleulu-Silvaniei, Deesiu, Gherl'a, Reghinulu-sasescu, Turd'a, Blasiu, Sighisiór'a si Hatiegu.

Pre terenulu inmultirei averei materiale a asociatiunei au desvoltatu activitate in decursulu anului ce espiréza, subcomitetele despartimenteloru cercuali din Sabesiu, Simleulu-Silvaniei, Blasiu, Fagarasiu, Brasiovu, Muresiu-Osiorheiu, Alb'a Iul'i'a si Deesiu. Ceea ce se va constatá mai precisu din computulu cassei asociatiunei.

Subcomitetulu despartimentului cercuale alu Sibiiului a luatu initiativ'a de a emite din sinulu seu barbati de specialitate prin comunele despartimentului resp. de a tiené prelectiuni din agronomia si alti rami referitori la promovarea culturai popóului; pan' acum s'au si tenuu atari prelectiuni in unele comune. Unu esemplu acesta demnu de imitatu si din partea subcomiteteloru celorualte despartimente.

In catu potemu fi informati, n'au datu semne de activitate facia cu asociatiunea in decursulu anului, ce espiréza degiá, subcomitetele despartimenteloru cercuali din Dev'a, Abrudu, Gherl'a si Sighisiór'a.

Fó'i'a asociatiunei „Transilvani'a“ continua a se

edá si in anulu curente; ea a intratu degiá in alu 10-lea anu alu esistentiei sale. Ea tractéza diverse ramuri de scientia si literatura. Cu tóte aceste numerulu prenumerantiloru aceleia si pre anulu cur. abia este de 206 insi. Din anumit'a fóia se imparte unu numeru considerabile de esemplaria gratuitu pre la societatile de lectura ale junimei romane studióse, pre la diverse institute, pentru bibliotecele diverseloru institute natiunali, cum gimnasie, seminarie etc., pre sém'a mai multoru scóle poporali providiute cu biblioteci, cum si in fine pre sém'a arhiveloru, eventualmente, pre sém'a biblioteci despartimenteloru asociatiunei degiá infientiate. (Sied. com. din 17 Iuliu 1877.)

In fine proiectulu de bugetu pre anulu asociatiunei 187⁷/₈ se presentéza on. adunari generale spre discussiune si eventualmente spre aprobare. Actele se alatura sub E. (Sied. com. din ³/₇ 1877.)

II.

Ratiociniile fondului asociatiunei si ale fondului academiei le va substerne dn. cassariu. Din acele se voru constatá intre altele perceptiunile si erogatiunile, starea activa a fonduriloru amentite, depozitele aflatórie in cass'a asociatiunei, numele aceloru domni, carii s'au facutu in decursulu anului membrii fundatori séu ordinari pentru totu-déun'a.

Merita inse a se amentí acea inca, cà in anulu acest'a s'a vendutu mosi'a testata asociatiunei de fericitulu Ioanu Gallianu. Acea mosia s'a vendutu cu 1600 fl., arénda incassata 20 fl. 36 cr., la olalta 1620 fl. 36 cr., din care subtragúnduse spesele ce le-a avutu asociatiunea pentru acoperirea pasiveloru intabulate pre numit'a mosia, cumu si cu contributiunea de statu etc. cu sum'a de 374 fl. 41 cr. a remasu capitalu fundatiunale de 1245 fl. 95 cr.

Din interesele acestui capitalu, conformu testamentului respectivu, suntu de a se creá stipendia pentru ajutorarea teneriloru studenti meseri din Transilvani'a; prin urmare in proiectulu de bugetu elaboratu pentru an. 1877/8 s'a si prevediutu din fundatiunea amentita unu stipendiu de 60 fl. destinatu pentru unu gimnasistu. (Sied. com. din 31. Iuliu 1877.)

Tótu in anulu degiá decursu, s'a incassatu la fondulu asociatiunei legatulu repausatului Teodoru Mutofsky din Budapest'a dinpreuna cu procentele obvenitórie in suma de 515 fl. 65 cr. cumu si legatulu repausatului Georgie Grabowsky totu din Budapest'a cu 300 fl., la olalta 815 fl. 65 cr. (Sied. com. din 27. Dec. 1876.)

Relativu la bugetulu preliminaru comitetulu se simte in placut'a positiune a relatiuná, cà in decursulu anului espiratu, preste totu nu s'a trecutu cu nimicu preste sum'a preliminaru. Unu ajutoriu de 60 fl. destinatu pentru unu elevu dela scól'a agromica, remanendu vacante pre a. scol. 1876/7 din lips'a de concurenti, s'a acordatu tenerului Nicolae

Neamtiu, ascultatoriu de tehnica in an. alu III-lea la Vien'a.

III.

In decursulu anului 1876/7 s'au procuratu din sum'a preliminaru de adunarea gen. pre sém'a biblioteci 8 opuri in 12 tomuri, precumu si unu considerabilu numeru de diuarie romane.

Totu din acea suma s'au legatu si respective s'au brosiuratu mai multe diuarie, cari s'au potutu completá preste totu séu in cea mai mare parte.

In decursulu anului s'au mai daruitu pre sém'a biblioteci asociatiunei din partea unoru domni, societati si redactiuni, 66 opuri in 108 tomuri si volume, precumu si mai multe diuarie si scrieri periodice.

Numerulu totale alu crescamentului biblioteci in decursulu an. 1876/7 este de 74 opuri in 120 tomuri si volume. Pre tempulu adunarei gen. tenuta la Sibiu in anulu 1876 bibliotec'a asociatiunei constá din 1717 opuri, tractate si manuscripte, in 3098 tomuri si volume, cumu si din 66 diferite diuarie. De presentu consta bibliotec'a asociatiunei nóstre din 1785 opuri, tractate si manuscripte in 3218 tomuri si volume, ér numerulu dinarielor s'a urcatu dela 66 la numerulu de 80.

In bibliotec'a asociatiunei se mai afla inca disponibile adeca nevendute la 1000 esemplarie din fóia asociatiunei „Transilvania,” incependu dela 1869 pana la 1876 inclusive, tóte brosiurate.

Colectiunea numismaticu si de anticuitati consta din 76 diverse bucati monete de auru si argintu etc. cumu si din alte anticuitati si pietrii.

In fine mai merita a se amentí si acea, cà dn. jude regescu la tribunalulu reg. din Sibiu, Iosifu St. Siulutiu, a daruitu pre sém'a asociatiunei portretele fericitiloru metropoliti Alesandru St. Siulutiu si Andreiu baronu de Siagun'a, care decoréza sal'a siedintelor comitetului asociatiunei.

In nexu cu cele premise se alatura aici sub F) si o consemnare despre tóte cartile si diuariile parte cumperate, parte daruite pre sém'a biblioteci asoc. Sibiu in 31. Iulu 1877.

Pentru secret.

Ioane V. Rusu.

P. S. In fine mi-permitu a aduce la cunoscienti'a onor. adunari gen., cumu-cà in un'a din dilele din urma, pre candu erá degiá inchiatu si statoritu raportulu comit. degiá perlesu, s'au primitu operatulu „Igien'a poporala” censuratu din partea unui barbatu de specialitate.

Inca adunarea gen. din Naseudu tenuta in 1877 sub Nr. prot. XVII. posit. 8 preliminaru unu premiu de 50 galbeni pentru elaborarea celei mai bune carti de igien'a popularia.

Pentru realisarea scopului intentiunatu, s'au publicatu de 2 ori concursu prin diuariile romane. Dupa concursulu dintai nu s'au aflatu nici unu concurentu.

In urm'a concursului publicatu a dou'a óra in 15. Ian. 1876 a incursu singuru numai operatulu din cestiune, carele s'au predatu spre esaminare din punctu de vedere meritoriu resp. scientificu unui barbatu romanu de specialitate. Repriminduse degiá operatulu resp. dinpreuna cu opiniunea barbatului de specialitate cum dise numai in un'a din dilele aceste, comitetulu n'a avutu tempu cá se póta luá dispositiuni pentru esaminarea aceluia si din punctu de vedere formale, d. e. stilisticu gramaticale etc. Din atensele cause deci operatulu din cestiune sub G) se presentéza onor. adunari gen. cu aceea rugare, cá se binevoiesca a dispune cele de lipsa in asta privintia. Operatulu este intitulatu: „Hygien'a poporala, indrumare la o vietuire ratiunale cu deosebita privire pentru poporulu romanu.“

Motto: „Uniculu progresu adeveratu puternicu nu depinde dela avutia naturei, ci dela energi'a omului.“

Buckle Hystory of Civilisat.

Sibiu 2. Augustu 1877.

Pentru secretiu:
I. V. Rusu.

Epistole de ale repausatiloru.

(Urmare.)

Apellu alu lui Dragosu, tramisu la redactiunea Gazetei spre publicare.

Clusiu, Maiu—3. Iuniu 1848.

Iubitiloru frati romani!

Romanii din Ungari'a, cumpenindu poftele timpulu presentu, intru cointielegere ordinara la Pest'a o confluintia, inse carea se fia alcatuita numai din comisii poporului, si asia nu obstia, ba si din sinulu partei inteligentie, deosebitu alesi.

Noi ne strinseramu si lucraramu, ce ni se vediu de lucratu a fi — si ce amu lucratu, prin gazete doara si pana acuma este cunoscutu.

La Pest'a sosira faime despre fratii romani din Ardealu, — doriám se ne cunoscemu cu starile inpregiuru, si se ne cointielegemu, si asia eu din diosu subscrissulu grabiiu la Clusiu.

Aflandume in midiuloculu comisiei de poporulu la Blasiu alésa, si cu poftele romaniloru la diet'a Ardealului trimisa, avuiu privilegiu de a intielege, a cunósce starea fratiei vóstre, deci fiti buni, si indurative si pe mine o picatura a otieanului romanu a me lua in séma, si cuvintele càtra fratia vóstra intinse, carele odraslescu din simtire dreptu romana, cu campanulu dreptatiei si a prudentiei ale mesura.

Tient'a fratiei vóstre este santa, scopulu este doritu, inse modrulu si calea o ati gresit'o! — Qui vult finem, debet habere media. Dreptulu firei nu este nemarginitu una si dreptulu alu legei. — Cu atata mai pucinu alu politicei! Ér acea scimu, cá

politic'a injuga lumea; inaintea politicei dreptulu firei se sfarma; nu este lucru credintiosu, daru inde-reptu, cà-ci asia este! —

Romanii nu potu dreptulu firei siguru a urma, cà-ci se lasa la politica abstracta; ér tempulu de acumu nici in séma nu baga politic'a abstracta, interesu specialu. Astadi se vîresce politica generala. Astadi este intrebare: dinasti'a poporului, séu dinasti'a numai unoru persóne, séu familii se domnésca; si din acésta curge alta intrebare: elementulu rusescu, slavescu, séu elementulu nemtiescu se fia joi-toriu? —

Tóta Europ'a, in afara de Rusu, abate la acea, ca dinasti'a popóraloru se se intemeiédia. La acestu principu tientédia si uniunea Ardealului cu Ungari'a. Si cine se inpotrivesce la acestu scopu, cu voia, fara voia, se ostenesce in potriua chiemarei vécului, si parascesce simpatia suveranitatiei poporului. Acumu bage séma cu sine cine insusi: óre este cu potintia, ca némulu nostru romanu, amortit de insusirile vécuriloru, fara simpatia principiului mai susu-insemnatu, de sine insusi se se puie in pitióre? — Mai intaiu trebue balaurulu oboritu, apoi capetele ai cullege. Uniunea cu Ungari'a este pasiulu de a smulge poporulu de sub jugulu absolutismului, pasiulu intaiu; — pasiulu alu doilea: nationalitatea mea a nu o preda. Dar fiindu-cà glori'a corónei unguresci nu este numai prin magiari, ci si prin noi romani intemeiata, asia sub stégulu santei coróne trebue independentia obstésca a corónei se o grijescu, fara de a me uita séu a trece cu vederea acea, cà suntu romanu. Si in locu de se me lasu la lingusirea unoru partide, trebue se abatu la terenulu fiantiei statului, séu obste, ca densulu prin mine, si eu prin densulu se me ajutoru. Din doue rele, celu mai pucinu, ér din doi preteni, celu mai harnicu se mi-lu alegu.

Ce atarna intrebarea a doua, adeca: elementulu rusescu séu elementulu nemtiescu se fia domnitoriu. Mie nici unulu nu'mi trebue; nu celu rusescu, cà-ci este absolutu, si madu'a fericirei popóraloru, adeca: libertatea, surpatoriu. Si dupa-ce de câte-va vécuri se sfarma, ca némulu romanescu se'lu topésca in slavismu, cumu potere domnitóre s'ar radica asupra romaniloru, de locu ne-ar sorbi tóta nationalitatea. Càtu am si càtu nu am dreptu? respunda patimile Moldovei si ale Romaniei. Si de ar fi romanu, care la aceste ar remanea indiferentu, càtra acelasi nu mai am cuvinte.

Ér némtiulu? — Némtiulu este solidu si domolitu, inse petrunde o politica gróznica! Nu abate la nationalitatea popóraloru, nu farmeca amalgamisatie; dara inveninédia virtutea némuriloru si a medulariloru némului! 'I sfadesce la olalta, ca totu insulu se fuga la ajutoriulu lui, si aci pe una, aci pe cealalta parte o netezesce, pana osteninduse amendoua, pica sub jugulu lui. Romaniloru trebue-ve inca si datum? Ce este romanulu unitu si neunitu? Nimicu alta decâtu politic'a nemtiésea: Divide et vinces.

Fratiloru, pazitive. ca cu foculu nationalitatiei lamuriti se nu cademu! Vetii dice: asia! dara se ne alaturamu magiariloru, care de vécuri incóce ne apasa?

Mai susu v'am spusu, ér aci numai atáta ve diu: eu sunt aici moscianu, ca si magiarul, dara numele lui petrunde astadi sfer'a insemnatóre, elu mérga inainte si mi faca cale, eu cu densulu voi pasi, si candu va veni vremea, eu voi pasi inainte, si elu dupa mine, de'i va placé, de nu? siéda la haine. Densulu este silitu de mine a se ingriji, ér eu inca me voi griji, si asia sub grije duplicata decumu am viétia; voi trai.

Ér candu aceste ve dicu, esperienti'a din Ardealu de totu me crunta. Fratiloru! eu asia aflu, cumu-cà din nebagare de séma ati datu privilegiu la o neintelegere, dintru carea cura: feliuri si feliuri de suspitii. Nu me punu de jude, nici censoru, inse nu potu trece cu vederea patimile. Éta intru unu satu se prinsera ómenii a cuprinde bunurile domnesci, mérse asupra loru óste armata, si aici se vorbesce, cà ceia si ceia iau invitatu; si cine sunt aceia? Nu au nume, dara cei ce au atitiatu poporul in potri va uniunei!? Acumu séu este dreptu séu ba, poporul este sub acea pedépsa: cà este atitiatu! si cà, nu din nepricepere, ci din malitie pasitoriu: nu se crutia! — Cine va fi pricin'a picatiloru? Amaru de dreptulu prin sgomotu cersiatu!

Dar sórtea nenorocirei aci nu se incéta. Fratfnea vóstru sunteti unulu inpotri va altuia inveninati. Ungureni si saseni, nationalisti si vendiatorii! Inca nici nu v'ati pusu iu pitióre, si ati inceputu despre intaietate, si mai marietate a ve ingriji? Amaru de noi! vedu cà va se ne cutrupimu inainte de vreme, va se se inplinesca: perditio tuo ex te Izrael.

Nu este mai mare perdere de viétia, de candu cei de unu nému, din o casa, in audiulu strainiloru unulu pe altulu se defaima, cà-ci ei, si dupa sfada totu o casa, o familia voru se remana; ér de unulu séu celalaltu va se aiba vorbe cu strainulu, atunci densulu infocatu adaoge cele din sfadatorii frati audite, si cu gura mare le inprósca spre miciorare, si asia isi perde famili'a incrediamentulu. Aveti voi fratiloru cu cine se ve luptati séu emulati, nu ve darapanati unulu pe altulu, ci mai bine ve ajutorati. Si de vreme ce legea reprezentativa se incheie, de si nu este siguru dupa pofta de obste, totusi bagandu in séma scurtulu vremei, este unu privilegiu, prin carea tóte interesele personale si speciale de laturi lasandule, poteti chiamarei nationale destulu a face: fiti mangaiati cu tempulu, dara ve siliti ca intru unu scopu de comunu se lucrati.

Alegetive insusi barbati de soli la dieta; romanii in totu loculu dea cuventulu seu la romanu. Ér fiindu-ca poftele Ardealului se substernu ministeriumului, deci alegeti-ve cati-va deputati, carii intemeindu totu opusulu romanescu, se mérga la Pest'a si se sollicitédia lucrulu. Intre care deputati nesmintitu

se fia Georgie Baritiu, ér ceialalti, in catu dupa descrieri si in persóna avui norocire de ai cunósce, asi socoti: pe Barnatiu, Dobra, Dunca, Papfalvi, Bohatielu, mai multi optu, in tóta intemplantarea patru. — Aceste binevoiti in judecata ale lua, ér mai incolo:

Remaneti cu Ddieu fratiloru! si cumpeniti cuventele mele ca ale unuia romanu sinceru, care fia vediutu au nu: pentru bunulu némului, ajutarea poporului dupa a sa individuala potere a lucra, di si nópte a osteni nici in dile mari, nici in dile mici, de care providenti'a ne apere, nu va inceta.

Ioanu Dragosiu.

Corespondentia despre adunarea a trei'a din Blasiu, adressata la Gazet'a Trans.

Din Campulu libertatii.

Libertate, fratie! Domnule redactoru!

Cumu cetimu intemplantarea adunarei dela Blasiu, nu au fostu asia, dupa cumu esci insciintiatu. Poporul in 4/16. Sept. se aduna la numeru de 7000 armati binisioru, care dupa ce se puse in ordinea cea mai buna in piatia prin conductorii sei I. Axente, Dionisie Popoviciu Grachu*) si Ioane Bradu**), cu cate unu deputatu alesu din fiecare satu, s'au asterntu petitiune càtra inaltulu guberniu si comitiva càtra capitulu asia:

Prea cinstitu capitulu! Va fi auditu c. capitulu cumu ne silescu ungurii pe noi romanii, cá se ne damu fetiorii catane pana se va implini numai din Ardealu un numeru de 60,000. Noi romanii nu ne cunóschemu datori a da catane dupa legea asta, pentru-cà asta nu e intarita de Imperatulu, si asia n'are nici o potere; dar de ar si fi intarita, pe romani totu nu i-ar poté indatora, cà scie bine p. c. capitulu, cumu-cà uniunea Ardealului s'au facutu fóra voi'a romaniloru, si nici nu ne-au intrebatu cumu se cade pe o natiune, care pórtu atátea greutati publice, nici nu se supunu poruncei Imperatului, ca se ne dea deregatori de romanu, si se ne facemu garda nationale, cumu ne-au datu Imperatulu resolutie la Insbruck.

Pentru aceea se róga romanii de p. c. capitulu, cá se astérna inaintea guberniului pricinile alaturate, cá se nu'i silésca pe romani cu legea asta nóa de recrutatie, cà se va turbura tiér'a, fiindu-cà vedu toti, cà nu e cu cale ce facu ungurii; pentru aceea nici sasii nici romanii din tienutulu Brasiovului si alu Sibiului inca nu se supunu la recrutatia asta nóa. Se ia séma p. c. capitulu, cà ungurii nu lucra dupa lege, ci numai dupa voi'a loru si ambla cu insielatiuni.

Deci se róga romanii, cá se'i apere p. c. capitulu, cá se nu'i asuprésca fóra de lege, si se cunósca

*) Cunoscutu mai tardiu sub numele D. P. Martianu. directoru alu biroului statisticu in Bucuresci. Red.

**) Astadi capitanu in pensiune.

romani, că p. c. capitulu tiene cu némulu seu, că vedemu că p. c. capitulu vestesce tóte poruncile unguresci, si le prinde destula parte, dar pana acuma n'au simtitu romanii vreunu ajutoriu, si macaru cea mai pucina intrepunere in necadiurile care le-au suferitu in acestu anu; si de n'ar simti nici acum, atunci 'si va perde tóte increderea in mai marii sei, cari tienea cu strainii asupritori, ér pe némulu loru nici dupa juramentulu pusu nu se tienu indatorati alu ajuta. Mai incolo se roga romanii de p. c. capitulu, că se midiolocésca si se scóta voia dela guberniu, că se se adune ér in adunari generale la Blasiu, unde se aiba a se infaciosia deputatiunile si comitetulu si se se audia respunsurile dietei si alu inaltiatului Imperatu, că se vedea natiunea cumu s'ar poté infintia câtu mai curendu cele resolute dela in. Imperatu. Ca i-ar fi si rusine natiunei a ambla cu cererile sanctionate de Imperatulu, si ea se nu staruésca pentru infintiarea acestora. Apoi ministeriulu ungurescu nici atunci n'ar poté se o radice pe natiunea nóstra fóra a ei conlucrare, candu aru avea mai multa voia spre aceea de cumu are. Prea c. capitulu se céra adunarea acésta in numele natiunei, ca asia au hotaritu si au poftitu natiunea in adunarea gen., ca se i se cetésca respunsurile, ér in adunarea gen. si natiunea nu e multiamita cu atàta, că s'au vestitu cumu s'au vestitu. La acea adunare se vie ér din fia-care comitatu doi alesi de comunitatea saténa séu oraséna, si cá se póta tracta si de interesele bisericesci, se via toti protopopii câte cu doi preoti langa sine. Se staruésca p. c. capitulu, ca adunarea se se aplauzeze multu in 7 dile, ca se nu se turbure pacea publica. — Si pentru aceea se fia aminte regescului guberniu, ca dupa poft'a adunarei generale se se slobóda Florianu Mikes, si toti cei ce s'au arestatu dupa aceea pentru pricini politice, fiindu-cà romanii n'au facutu inca nici o nedreptate ungu-riloru, si se lega si acumu, că nici odata nu se voru scula asupra natiunei unguresci, pentru aceea si guberniulu se dea dovada slobodindu pe acei romani, cumu-cà vrea se fia in pace ungu-rimea cu romanii, si se nu dea cale intr'adinsu de intaritare, de unde potu se se nasca urmari triste atàtu pentru ungu-ri câtu si pentru romani. Si aceea inca insemnamu, ca de nu se va face destulu acestoru dorintie, atunci p. c. capitulu si in. r. guberniu va da séma de ur-marile cari se potu nasce. Asteptandu hotarirea p. c. capitulu cu cuvenita cinstire remanemu ai p. c. capitulu necajiti frati romani din comitaturi.

Blasiu 13. Sept. 1848.

Cu acésta s'au trimisu canoniculu Rátz si professorulu Andreiu Popu, care peste dóa dile au venit cu unu respunsu pe scurtu aici cuprinsu. „Cinstitu capitulu! Intempinanduve cu cererea, ve indatorezu ca se desteptati pe poporu, care prin atitiaturile si minciunile unoru voituri de reu este amagitu, si despre aceea, cumu-ca n'am

voitu cá se luamu catane, ci numai prin conscriere se vedemu in vreme de lipsa candu ar fi intarita de Imperatulu acésta legea, cati tineri ar fi buni de cantanitu,*) si aceia 60,000, cari era se se dea, nu era nici o greutate pentru romani, de vreme ce si nemesii trebue se dea, ér acum cr. guberniu sub Nr. 10,759 poruncí la jurisdictiuni, ca acésta lege se incete. Pentru aceea sub grea responsabilitate si eu incredintiesu pe c. capitulum, ca adunarea acésta catu se va ceti orenduiéla cr. guberniu, indata se o imprestie, la aceea bagandu de séma, ca intru intem- plarea ce nici nu se póte prepune, candu adunarea acésta nu ar asculta si inca in asta séra in rendu bunu nu s'ar imprestia, nu numai catanele au dela mine**) mai cu séma asupra atitiatoriloru si amagitoriului cari povetiuescu pe poporu intr'alta parte, cele mai aspre orenduieli, dara si fagaduita amnestie cu intrég'a mea potere care o amu ca cr. comissariu, o voiu nimici si pana atunci nu o vouu implini, pana acésta renduéla nu se va implini.

In Aiudu 20. Sept. 1848. Br. Vay Miklos mp.

C. canonicu Rátz dupa ce ni-a cetit'o noue cari fusemu chiamati la consistoriu, au cetit'o si poporului, ér acesta ne-indestulinduse strigá: „Nu ne vomu misica, pana nu vomu vedea pe cei prinsu in midiuloculu nostru si vomu audi dío'a hotarita spre adunarea a doua.“ Poporulu isi aratà nemultiamirea in mare mesura asia, catu mai in susu pomenitiloru tineri romani li se sveti numai ai molcomi. Acumu dn. Ratiu incepù a spune amerintiari de ale br. Vay, ca ar fi disu acesta, ca bomb'a care o va trimite, va pica in Blasiu asia, catu se nu remaie piatra pe piatra. La acésta poporulu si mai inversiunatu iau respunsu: „Nu ne misicamu de aci, se vedemu bomb'a aceea, si se damu facia cu cei ce oru indrepta-o spre noi. Atunci Ratiu dise: „Éta romaniloru! *De vreme ce nu ascultati pe c. r. comisariu Vay, si trimisulu lui, imi spalú manile, se nu fu vinovatu in acestu lucru, si se sciti ca e aprópe vremea candu pe acestu piatru veti innota in sangele vostru, câtu va plange si se va infóra viitorimea blastemanduve neascultarea vóstra de mai marii vostrii. Spalate se'mi fia manile!*“ Poporulu adunatu murmurá, dara vedendu semnulu de a se linisti dela tinerii sei, se domoli. Ratiu intra in casa, ér nici acolo nu se rabda, esi afara si stringandu multieme in jurulu casei, svatuia ómeniloru se se imprastia pe acasa, hulindu pe susu numitii tineri, ca ii va duce la perire. Poporulu fach o alta cerere, care o ai si comunicat'o in foia, cu care s'au trimisu dn. Maioru Clococianu, si s'au dusu toti la campulu libertatii, unde se deprindea in arma. In

*) Ce excusatie grósa de minciuna, de vreme ce la Sacelu au si prinsu pe 3 fetiori.

**) Dara catanele nu voia a sci nimica despre acésta porunca.

cealalta di sosi si fratele Iancu cu ai sei. Acumu „buitagatoii“ s'au inmultitu. Peste o óra sosi si maiorulu Clococianu cu dn. Vay. In cealalta di poporulu adunatu pe campulu lib. primí pe dn. Vay in cea mai mare linisce, care de pe tresura cuventa nemtiesce camu in modulu urmatoriu: „Eu sum trimisu cá comisariu imperatescu, si ve incredintiesu, ca in numele Imperatului tóte le voiu implini cate sunt intr'a mea potere.“ Ne-au incredintiatiu ca fetiorii nu se voru mai prinde; barbatií cei arestati voru fi peste o óra aici, si totu ce se va poté in numele acelui ce e mai iubitú inaintea romanului,*) adeca Imperatulu. Poporulu strigá se traiésca Imperatulu, ér densu ne sciindu de ce acésta strigare, au poruncitu se mane caii si s'au dusu. Cu asta ne indestuliti, dupa amédi merseramu la densulu, dupa ce amu vediutu pe preotulu Balintu si tinerulu Moga sositu, se ceremu si ceea ce ne lipsea, adeca adunarea, si vediendu ca nu póte se scape de noi, numai asia cu multe fagaduiete date la suirea sa in trasura ne-au lasatu. Si fiindu-ca era drumu bunu, maná tare preste piatia. Poporulu totu in linisce. — De aci poporulu serba revederea prinsiloru, cari inca s'au multiamitu si s'au tienutu mai multe prelectiuni poporului pana sér'a. Deminéti'a viitóre audimu de sosirea dloru Laurianu, Barnutiú, Papiu si dn. locotenente c. r. M. Noacu. Poporulu in ordine bine regulata, impartitu in mai multe centuriuni sub comand'a lui Dionisie Popovicu le esi inainte cu stéguri, musica si unu corpu deosebi diu inteligenti. Acei barbati fura salutati cu unú entusiasmu raru alu poporului pana in piatia, unde gard'a formata le facú cinstea cuvenita, ér densii esindu inaintea bisericeii catedrale, le multiamí pe scurtu, vrendu a'si pastra tempulu pentru lucru. Cercetara pe dn. maioru si pe mai multi, dupa aceea se apucara de lucru. Multele cuventari cate se facura in aceste dile ale procopsirei poporului nu le potemu numera. A dou'a di plecase dn. M. Noak oficieru romanu de granitia intre nenumerate vivate. A trei'a di dupa cuventarea dlui Laurianu, prin care arata nexulu intre noi si Cas'a Austriei, se prochiamata constitutia austriaca intre fulgeratóre sunete de vivatu si resunatóre sgomote de arme, in urmarea carei proclamatiuni s'au si facutu unu manifestu, prin care natiunea nu voiesce a sci de alta constitutie, decatu de cea acum prochiamata, care audien-duse pana la Sibiu, vine in cealalta di dn. Balasiescu, se mergemu multime la Sibiu. Tardiú sér'a sosi si dn. generalu-maioru Schurter, intr'acarui cinste nóptea pe la 12 s'au facutu iluminare in totu Blasiulu infrumsetiata prin o serenada cu faclii din partea inteligentiloru, cari fiindu-ca dn. generalu se odichnea obositu fiindu, in midiuloculu piatiei s'au cantatu hymnulu imperatescu si alte versuri nationali.

*) Aceste cam zimbindu le dise spre ceva semnu.

De si multimea s'au fostu imprestiatiu din cealalta di sér'a, acésta era plina de sgomotu serbatorescu. Deminéti'a s'au infiintiatiu prefectur'a gardei nationale din jurulu Blasiului inpartita in tribuni alu caroru prefectu este Ioanu Axente. Dupa care lucrare primimu si voi'a séu sfatulu dlui generalu, cá se nu mergemu multime la Sibiu, decatu numai pucini cá deputati, de unde amu si pornitu si in 4. Oct. o deputatiune ca 20 la numeru au intratu la inaltulu generalu-comandante. De si l'am aflatu in patu bolnavu nu s'au potutu retienea se nu ne vedea. Asia poftindune in laintu, au ascultatú petitiunile asternute antaiu de partea inteligente; ér fiindu-cá era la 9 in si tierani, iau intrebatu, de poftescu si ei acele ce noi am cerutu in limb'a germana si iau intrebatu se spuie romanesce. La aceste unu omu dela Cergau, anume Nicolae Boieriu, asia de promptu au vorbitu si asia apriatu s'au desfacutu de ministeriu ungurescu si au prochiamatu constitutiunea Austriei, cá si candu spiritulu santu l'ar fi inspiratu. Ne crediendu dela unu tieranu astfelu de cerere, s'au miratu si insusi generalii. Despre acésta deputatiune de alta-data vomu scrie. Deci te rugamu, ca aceste fiindu scrise de cei ce am fostu de facia la acésta adunare, togma asia se se dea la tipariu. Remanemu alu D-vóstru umiliti frati adunati la Blasiu.

Blasiu, 18/30. Sept. 1848. (Va urma.)

Idei fugitive despre industri'a de casa si industri'a mica.*)

Rogu pe on. adunare, cá se'mi dea voia a'i vorbi ceva despre una ramura a vietiei nóstre sociale, care

Not'a Red. Acésta relatiune despre adunarea nationale a trei'a, tienuta la Blasiu in a. 1848 nu se publicase pe atunci, atátu din cauza cá o intrecusera altele, cátu si cá fiindu stilisata reu, scrisa cu ortografia si mai rea, semi-magiara, in acea lipsa de spatiu si de timp, candu evenimentele se incalecá unele preste altele, era imposibile a o decopia si apoi a'i afla locu. Astadi o alaturamu la celelalte documente ale epoei, netedita pucintelu in stilu. Cu tóte defectele acestei corespondentie, ea dá lectoriloru idea chiara destulu* despre spiritulu de care era inspiratu poporulu romanescu pe la finea lui Septembre, dupa nenumeratele intemnitari, dupa arestarea dloru Laurianu si N. Balasiescu prin commissarii revolutionari, dupa macelulu dela comun'a Lun'a, si alte crudimi cáte se intemplasera. Corespondenti'a, de si scrisa in tonu fórté irritatu, dá totusi baronului Nicolae Vay óresicumú fóra voia, testimoniú de mare moderatiune si prudentia, ceea ce i s'a si inputatu de cátra terroristi in termini brutali. Ei adeca pretendea, cá br. Vay se traga cu tunurile si se omóre pe romani cu miile. Ei, orbiti cumu era, nu voiá se scia, cá in realitate poterea armata din Transilvani'a in partea sa cea mai mare stá inca totu sub comand'a suprema a baronului Fldml. Puchner. Mergerea deputatiunei dela Blasiu la Sibiu avú de resultatu principale constituirea noului comitetu romanescu. Am numitu inadinsu acea adunare din Septembre e trei'a, cá-ci adeca 1-a fusese cea improvisata la Duminec'a Tomei, a dou'a cea mare, concessiunata pe 3/15. Maiu.

*) Diserfatiune tienuta in adunarea gener. a asociat. trans. Aug. 1877.

pre câtu e de stravechia, pe atâta ea remane totusi pentru totudeauna noua.

In érn'a anului 1876 eu publicasem in Gazet'a Transilvaniei doispredece articlii dein sfer'a economiei nationale, séu cumu ii mai dicu, politice. Publicistulu potea se mai continue in aceeași sfera si in directiunea ce apucase, inca si alte douespredece studii de acelea, fóra cá se ajunga la una dein materiile sale de predilectiune, adeca la cestiunea industriei de casa si a industriei mici. Acésta cestiune, cu care era óresicumu dedatu dein pruncia, cá toti ómenii esiti dein poporu, ilu facuse pe densulu, cá se midiolocésca pe lun'a Iuliu a. 1862 modest'a espositiune romanésca deschisa la Brasiovu. Acea espusetiune fusese numai umbr'a celei ce potea se fia. déca preparativele s'aru fi luatu celu mai puçinu cu 1 anu, éra nu numai cu 5 luni inainte, si déca ea se deschidea airea undeva, mai in centrulu tieriei. Cu tóte acestea, miniatur'a nóstra de espositiune a surprinsu pe fórté multi neromani si nu pe puçini romani. Era pana atunci rari ómenii aceia, carii se fia reflectatu vreodata in viéti'a loru la industri'a domestica a poporului romanescu, séu inca i a femeiei romane. Luméa vedea de es. cas'a si siur'a, carulu si aratrulu romanului, inbracamentea lui, dara nu intrebá mai nici-odata, cine i-lea facutu tóte acelea. Amu vediutu pe corpulu oficieriloru dela unu regimentu de cavaleria danda dein capu cá in semnu de intrebare despre espositiunea romanésca, éra dupace mersera cu colonelulu loru in frunte si cercetara obiectele din sala in sala, surprinsi de câte vedusera, au esitu prea satisfacuti, dein cauza cá densii nu asteptá nici atâta, adeca nu asteptasera se vedea nimicu facutu de mana romanésca, si le venea greu se créda, cá tóte acelea obiecte era producte ale laborei si industriei nóstre domestice.

Industria de casa, capitalulu braçialor, éca doue idei sorori, care aru trebui se dea de lucru la una miie de pene si se inspire pe diece mii de preoti romanesci, cá celu puçinu de 12 ori pe anu se ia testulu scripturei: Siese dile vei lucra. Industria domestica la romani pe atâta pre câtu o au, este hereditatea loru milenaria, transpusa prin tóte generatiunile. Ceea ce se scie despre Octavianu Augustu, cá portá camasi tiesute si cusute in casa, este mai multu séu mai puçinu adevratu despre tóte popórale eline si latine antice si chiaru mai moderne, pana in unele epoce mai noue, in care cu ajutoriu de mari capitaluri se nascu industri'a mare, in alu carei servitiu se puse sciint'a, anume mechanic'a si chem'a. In tierile Daciei si in una parte a Panoniei industri'a mare nu a potatu prinde radecine, si chiaru de aci inainte va prinde numai cu cea mai mare greutate séu nicidecumu. In tierile gubernate tiranescé nimeni nu are placerea de a'si baga capulu in intreprinderi mari, si celu care cérca,

o pate. De aceea in imperiulu turcescu intinsu pe 22 mii de miluri patrate, mai nu vedi nici una fabrica. In staturile agricole, fia ele chiaru si libere, industri'a mare éra si nu póte prospera. Tierile agricole potu se aiba pane multa, cai frumosi, oi multe, vinuri escelente, dara capitaluri in bani nu au, éra de unde nu sunt capitaluri, mathematicii si chemicii fugu cá se nu móra de fóme, si se ducu in tieri, unde sciint'a loru se platesce cu câte 10 pana la 50 mii de franci pe anu; séu déca remanu pe locu, se alegu din ei charlatani.

Pentru tierile agricole, precumu sunt ale nóstre, este la loculul ei industri'a mica, de casa, acuma cá si inainte cu doue si cu trei mii de ani. Amu ajunsu inse intr'una epoca, candu industri'a mare straina, dein alte tieri multu mai civilizate si mai avute, ia industriei nóstre celei mici de inaintea nasului totu materialulu crudu, dà poporului in schimbu fabricate ne mai auditu de eftine, bune, rele, fórté rele, chiaru lapedaturi; dara frumóse la vedere, netede si lucióse, dichisite, pipaite, insielatórie. Si inca acestu reu nu ar fi tocma celu mai mare, cá in fine ai dice ómeniloru: Deschide-ti-ve bine ochii ori candu cumparati dela acei straini. Elu inse are si alte urmari fórté funeste pentru popórale agricole; cà-ci pre candu le dedà la luxu si dupa luxu la lene si luxuria, le desvétia si dela munca, labóre, smulgèndule dein mana lucrulu, le omóra industri'a domestica, si totu-odata spoliandu-le de bani, le lasa pung'a lata, in câtu mai pre urma se implinesce descanteculu: Preotés'a cu cercei, pop'a cu nadragii rei etc. Popórale industriarie si comerciante sunt egoistice preste tóta imaginatiunea nóstra cá agricultori. Acelea in locu de a'si face vreunu scrupolu din ruina altora, tocma din contra, isi tienu de fala mare cá potu omorî popóra intregi cu luxu, cu desfrenari si cu vinarsu; éra candu vedu, cá cu midiulóce de acestea scarnave nu te potu ruina, cauta preteste cá se se scóle cu arme asupra ta, si déca te potu bate, iti inponu tractate de comerciú fórté favorabili pentru industri'a loru, in câtu la subscrierea si ratificarea loru iti s'aru schintei verdi si rosii dein ochi.

Candu amu avea noi industria mare in mai multe ramuri acilea in patria, atunci tréca mérga, dóra totu nu ai sta tocma pe viétia pe mórté pentru prosperarea industriei de casa, antaiu pentru-cà industriarii mari dein patria aru cumpara productele crude necesarie la industri'a loru, ori câte aru produce agricultorii, de es. lana, canepa, inu, pei, seu, lemne de lucru, incepèndu dela tisa si nuccu, bradu si stejariu, paltinu si teiu, ulmu si prunu, cornu si alunu, pana la salce si rachita, cumu si paia, papura, piperigu, rogozu si altele nenumerate, pétra, varu, caramida, metale diverse; preste acésta mii de familii mai lipsite aru afla ocupatiune intinsa pe la fabrice, lucrandu pe simbrii fixe séu cu dio'a, dein genera-

tiune in alta. Dara nici chiaru in casu cá acesta industri'a de casa nu ar trebui se incetodie, cu atátu mai pucinu, pre cátu tempu suntemu numai poporu agricolu. Ori-cátu se fia unu agricultoru de diligente si desteptu, ori-cátu se voiésca a introduce reforme moderne pe mosior'a sa si se'si multiplice ocupatiunile, mai alesu avendu si familia numerósa, lui totusi ii remanu multe dile preste anu, in care nu scie de ce se se apuce, nici cumu se ocupe cu folosu pe membrii mai mari ai familiei sale, dein causa mai alesu, cá relatiunile nóstre climatiche ii punu pedece cumplite. Acésta observatiune se reduce mai multu la partea aceluor agricultori, carii possu pamentu mai multisioru. Ce vomu dice inse de acelea miriade familii serace, care adeca abia possu câte 2—3 jugere si câte una gradinióra langa casa? Ce se faca ei, sociile, fetorii si fetele lor in ernile cele lungi, candu de neo'a cea grósa abia potu esi dein casa? De ce se se apuce aceleasi familii pe timpuri candu ploua cu septemanele intregi, anume tómn'a si primavér'a? Dara ce mai facu si acelea mii de familii de trei-ori nefericite, care in urmarea fataliloru processe urbariali au remasu la sapa de lemn, fugarie pe pamentu, injugate la telég'a lui Basta? Milíone dein averea nationale se perdu pe fia-care anu, din causa cá poporul nu a invetiátu a'si inverti cumu dicu speculantii de bani, capitalulu braçialoru cu folosu catu se póte mai mare. Sunt mii de comune rurali, in care chiaru unelte agricole de prim'a necesitate si de forme primitive, se cumpara de pe la cetati si orasie, precumu aratre, róte, scarigi, leuce, juguri, furci de lemn, lopeti, tróce (albii, copaie), crinte de storsu casiulu, cosiuri, cosiarei, uleie de stupi, palarii de paia, capestre de papura (in care ducu ólele cu fertur'a), ciubara, cose, carpátorie, linguri de lemn, fuse, melitie, spete etc. etc.; cá-ci de si materi'a brutta pentru tóte acestea se afla pe la multime de comune, dara nu a invetiátu nimeni a le face, atátu pentru locuitorii aceluor comune, cátu si pentru ai altora, pe unde lipsesce materialulu. Imi va reflecta cineva, cá obiecte de acelea se vendu cu pretiu miserabile. Óre inse nu este lucrul neasemenatu mai miserabile, déca pentru timpulu perdutu nu'ti da nimeni nimicu? Se póte afirma fóra pecatu, cá poporul agricolu perde in fia-care anu preste dumineci si serbatori câte 100 de dile fóra ocupatiune seriósa, dein causa cá in afara, sub ceriu, nu póte lucra, séu nu are ce se lucre, éra intre patru pareti nu scie de ce se se apuce. Déca unu individu ar lucra in acelea dile si ar produce numai valóre de câte 20 cr., totu aru castiga câte 20 fl., tat'a cu fiu-seu 40 fl. Pentru familii sarace 40 fl. sunt capitalu, care le-ar scapa de nenumerate-ori dein mari calamitati si inainte de tóte — de fóme; cá-ci 40 fl. facu circa 8 hectare de papusioiu, séu dicemu 6 hectare si una portiune buna „dedulcéla,” lardu, brandia, carne, ori ceva legume.

(Va urmá).

ad Nr. 257 — 1877.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asociatiunei trans. pre tempulu dela 17 Iuliu a. c. pana la 8 Sept. a. c.

Dela dn. dr. Ilariu Puscariu, protosincelu in Sibiiu, tacs'a de m. ord. pre 187⁶/₇ 5 fl.

Prin directiunea despartiem. cerc. in Clusiu (X.) dela domnii: Dem. Cosm'a, protop. in Feliurdu tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Nic. Popu, subprefectu in Gileu tacs'a de m. ord. pre 186⁷/₈—187¹/₂ 25 fl. — Ioanu Stanu, parochu in Somesinlu caldu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁—187³/₄ 20 fl. — Teodoru Stanu, jude comunale in Marisielu tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂—187⁵/₆ 25 fl. — Vas. Hatescu, propriet. in Marisielu tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂—187⁴/₅ 20 fl. — Vas. Fulea, propriet. in Bothaza tacs'a de m. ord. pre 187⁵/₆ si 187⁶/₇ 10 fl. — Sum'a 110 fl.

Dn. dr. Iosifu Gallu, septemviru in Pest'a tacs'a de m. ord. pre 187³/₃—187⁴/₅ 15 fl.

Dn. Nic. Fratesiu, protosincelu in Sibiiu tacs'a de m. ord. pre 187⁶/₇ 5 fl.

Dn. Const. Hossu, parochu in Dergea tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl.

Dn. Sava Borha, advocatu in Hatiegu tacs'a de m. ord. pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl.

Prin directiunea despart. cerc. a IV. (S. Sabesiu) s'au administratu rezultatulu dela adun. gen. a acestui despart. tienuta in Poian'a in 11. Iuliu 1877, si anume: dela domnii Nic. Ciugudeanu, not. com. in Poian'a 2 actii de ale bancei generale „Transilvani'a“ 200 fl. facúnduse m. fundatore. — Georgiu Angelu, cons. aul. pens. in Sabesiu tacs'a de m. ord. pre 187⁷/₈ 5 fl. — Ioane Tipeiu, protop. in Sebesiu tacs'a de m. ord. pre 187⁷/₈ 5 fl. — Nic. Lazaru, parochu in Sebesiu tacs'a de m. ord. pre 187⁷/₈ 5 fl. — Ioanu Drocu, protop. in Miercurea tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Bas. Griavu, subjude in Miercurea tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂—187³/₅ 20 fl. — Ioanu Sierbu, parochu in Poian'a tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Ioanu Lapadatu, not. com. in Ludosiu tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ 5 fl. — Iacobu Griavu, primariu in Topércea tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Ilie Popu, propriet. in Rodu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁶/₇ 5 fl. si pentru diploma 1 fl. — George Beu, not. in Rodu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁶/₇ 5 fl. si pentru diploma 1 fl., apoi restulu casei despartimentulu 11 fl. 31 cr.

Tacse si oferte dela membrii ajutatori, si anume dela urmatorii domni: Ioanu Prodanu j, Const. Branga, propriet., Dum. Toma, propriet., Ioanu Prodanu s. si Ioana Banu, docente din Poian'a câte 5 fl. — Ioanu Fantana, propriet. in Poian'a 4 fl. — Aronu Sierbu, Ilie Alesiu Banu, Ioanu Petru Vladu, proprietari, Nic. Radu, dogariu, Dum. Moga, Aronu Rodeanu, propriet. in Poian'a câte 2 fl. — Ioanu Gl. Vâlcănu, I. D. Henderianu, Ilie Vonica, Nic. Suifana Hatia, Dum. Sim. Suifana, Ioanu Henderianu, Const. Henderianu, Ilie Opreanu, Nic. Bozdogu, toti proprietari in Poian'a, câte 1 fl. — Ioanu Mogasi, Petru Danu, propriet. in Rodu câte 1 fl. — Dum. Lazaru docente, Ioanu Radu docente, Ioanu Streulea not., toti din Sin'a câte 1 fl. — Nicolau Manegutiu, docente in Poian'a 1 fl. — Nic. Genie, docente in Rodu 1 fl. si Nic. Dobreta, propriet. in Poian'a 5 fl.

Pentru fondulu academiei dela dn. Nic. Lazaru, parochu in S. Sebesiu 5 fl.

Sum'a 360 fl. 31 cr., din care suma au retienutu acestu despartimentu 46 fl.

Cu ocasiunea adunarei gener. a XVI. tienuta la Blasiu in 5., 6. si 7. Aug. 1877 s'au incassatu atátu tacse restante, cátu si dela m. noui, si anume: dela domnii Ioanu Germanu, parochu in Sombatelecu 2 actii de ale Albinei a 100 fl. =

200 fl. făcându-se m. fondatoru. — Petru Branu, propriet. in M. Ciugudu una oblig. urb. trans. de 100 fl. m. c. Mihailu Boutescu, avocatul in Hunedó'ra 100 fl. si Iac. Castorianu, par. in Turdasu 100 fl. făcându-se acesti trei domni membri ai asociat. pentru totdeuna. — Nic. Medesianu, par. in Bucurdeea grauoá 5 fl. — Nic. Todea, par. in Teuni 5 fl. — Nic. Florescu, propriet. in Ighiu 5 fl. — V. Krafft (biblioteca) in Blasiu 5 fl. — Procopiu Herlea, not. in Gibotu 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma. — Ioanu Papiu, par. in Craciunelulu de diosu 5 fl. — George Berlea, not. cerc. in Ohaba 5 fl. — Iuliu Vladuliu, ampoiatsu reg. in Turd'a 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma. — Petru Iacobescu, par. in Veresmort 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma. — Al. Benea, protopopu in Minthiu 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma. — Elia Luc'a, protop. in Petrel'ca 5 fl. — Vas. Vancea, economu metropolit. in Blasiu 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma. — Titu Vespasianu Gheaja, par. in Gherl'a 5 fl. tacsá si 1 fl. pentru diploma.

Er dintre membrii vechi: Domnii Ioane Boeriu, protopopu in Lechnit'a tacsá pre 186⁸/₉ - 187⁶/₇ 45 fl. — Ioane Motiu, jude reg. in Dev'a tacsá pre 187⁶/₇ 5 fl. — Ales. Neagoie, propriet. in Micásasa tacs'a pre 187³/₄ - 187⁷/₈ 25 fl. — Ios. Simionosiu din Bai'a de Crisiu tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl. — Iac. Lugosianu, prot. in Turd'a tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Nic. Solomonu, parochu in Thiuru tacs'a pre 187⁶/₅ - 187⁶/₇ 15 fl. — Greg. Mezei, propriet. in Cricau tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Alimpiu Blasiánu, protop. in Blasiu tacs'a pre 187⁵/₆ si 187⁶/₇ 10 fl. — Basiliu Ratiu, profes. in Blasiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Ioanu Marculetiu, prof. in Blasiu tacs'a pre 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl. — Parteniu Cosm'a, avocatul in Sibiiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Ioanu Popu, not. in Siardu tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl. — Nic. Barbu, avocatul in Alb'a-Iuli'a tacs'a pre 187³/₄ - 187⁶/₈ 15 fl. — Nic. Popu, protop onor. in Siardu tacs'a pre 187³/₄ si 187³/₅ 10 fl. — Ioanu cavaleru de Puscariu, septemviru in Pest'a tacs'a pre 187⁴/₅ - 187⁶/₇ 15 fl. — Teodoru Popu, avocatul in Bai'a de Crisiu tacs'a pre 187⁵/₆ si 187⁶/₇ 10 fl. — Simeonu Calutiu, avocatul in Iercalu Muresiului tacs'a pre 187¹/₂ 5 fl. — George Filipu, avocatul in Tasnád tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Nic. Tamasiu, parochu in Grindu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Georgiu Vlass'a, profes. in Blasiu tacs'a pre 187⁴/₅ - 187⁶/₇ 15 fl. — Ioanu Munteanu, propriet. in Rosi'a tacs'a pre 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl. — Aug. Horsia, not. publicu in Sighisior'a tacs'a pre 187⁰/₁ si 187¹/₂ 10 fl. — Dr. Art. Alexi, prof. in Naseudu tacs'a pre 187⁵/₆ si 187⁶/₇ 10 fl. — Lucianu Campeanu, c. r. capitánu tacs'a pre 187⁷/₈ 5 fl. — Dr. Nic. Stoi'a, medicu in Blasiu tacs'a pre 187⁴/₅ - 187⁶/₇ 15 fl. — Ioanu Popa, adv. in Sibiiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Ioanu Cirlea, macelariu in Alb'a-Iuli'a pre 187⁵/₆ si 187⁶/₇ 10 fl. — Stefanu Popu, prof. in Blasiu tacs'a pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Victoru Rusu, prof. in Clusiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Vas. Patcasiu, parochu in Er. Hatvan tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioanu Org'a, v. rectoru in Blasiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. — Dr. Iacobu Brendusianu, avocatul in Blasiu tacs'a pre 187³/₄ si 187⁴/₅ 10 fl.

Dr. Ioanu Moga, medicu in Sibiiu tacs'a pre 187⁷/₈ 5 fl. Rev. dn. Petru Popu, canonicu in Lugosiu tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl.

Dn. Nistoru Manciu, teologu absolutu in Ocolisulu mare tacs'a pre 187⁶/₇ 5 fl. si pentru diploma 1 fl.

Comun'a bisericésca din Tilisca tacs'a de m. ord. pre 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl.

Sibiiu, 8. Sept. 1877.

Dela cass'a asoc. trans.

Nr. 263—1877.

CONCURSU.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre a. 187⁷/₈ din partea adunarei gen. a asoc. trans., ténute in Blasiu la 5—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. si XXXVI. se publica prin acést'a concursu la urmató'riale stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatul pentru unu gimnasistu din fundatiunea Galliana cu aceea observare, cá, conformu literelor fundatiunali, la obtinerea acestui stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acela dintre concurenti, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cumu cá se trage din famili'a fundatorelui, si anume din famili'a: „Popu si Antonu.“

2. La 2 stipendia de câte 70 fl. v. a. pentru 2 tineri, carii cercetéza scól'a comerciale inferióre.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. pentru 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vreo scól'a de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatul pentru unu gimnasistu ori realistu din fundatiunea repausatului studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisiu Basiot'a Motiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, cá conformu literelor fundatiunale, la obtinerea acestui ajutoriu, voru avé preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni, ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Oct. 1877 c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si susterna in cóce concursele lor, pana la terminulu susu-indigitatu prevediute cu atestatu de botezu si de paupertate cumu si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu a. scol. 187⁶/₇, ér concurentii la stipendiale de sub p. 4 in speciale, trebue se dovedésca, cumu cá au absolvatu celu pucinu scól'a elementaria, cumu si cá se pricepu in genere la portarea economiei dupa cumu aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pre langa aceea, se fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului asociatiunei trans, ténute in Sibiiu la 15. Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a
presiedinte.

Pentru secret. II.
Ioanu V. Rusu.

Nr. 263—1877.

CONCURSU.

Pre bas'a bugetului preliminaru pre a. 187⁷/₈ din partea adun. gener. a asociat. trans., ténute in Blasiu la 5—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXVI. se publica prin acést'a concursu la urmató'riale ajutó'ria:

1. La 10 ajutó'ria de câte 25 fl. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestrii.

2. La 28 ajutó'ria de câte 12 fl. 50 cr. destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pre 25 Oct. 1877 c. n.

Concurentii la amentitele ajutó'ria au se-si substerna in cóce concursele lor, pana la terminulu susu-indigitatu prevediute, a) in cátu pentru sodali cu atestatu de botezu si de portare morale, cumu si cu documentulu recerutu despre aceea, cumu cá suntu cualificati de a se face maiestrii; ér b) in cátu pentru invetiaceii de meseria se recere, cá concursele respective, pre langa atestatu de botezuri de portare morale, se fia instruate si cu adeverintia dela maiestruulu respectivu, despre desteritatea si diligéntia desvoltata in meseri'a, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului asociat. trans., ténuta in Sibiiu la 15. Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a,
presiedinte.

Pentru secretariu
Ioane Rusu.